



PILAR COSTA

«El pacte amb Podem es mantindrà»

Pilar Costa (Eivissa, 1967), advocada de professió, política des de 1996, és actualment la consellera de Presidència del Govern de les Illes Balears.

*Entrevista de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj*

tant d'un dels cinc partits que em donaven suport.

—La seva candidatura al Senat d'aleshores fou l'embrió per a la posterior unió de l'esquerra eivissenca i formenterena a les eleccions autonòmiques de 1999. Va ser un exemple que molts aspiraven a generalitzar a Balears, però es quedà circumscrit a Eivissa i morí al cap d'uns anys. Fracassà, doncs?

—No, de cap manera. A pesar de les dificultats, la coalició unitària de l'esquerra va ser molt important per guanyar la dreta al Consell i ajudar a fer el Govern balear de 1999, el del primer pacte de progrés. És cert que no s'exportà el model a la resta d'illes ni les altres aliances posteriors a Eivissa foren el mateix que havia estat la unitat de 1999, però no crec que es pugui parlar de fracàs perquè, primer, guanyàrem a la dreta i, segon, demostràrem la capacitat del progressisme d'arribar a acords, cosa que serví d'exemple ulteriorment per a altres pactes —encara que no fossin iguals— tant a Eivissa com a la resta de les Illes.

—El seu triomf de 1996 va ser el principi de la fi de la influència política d'Abel Matutes a Eivissa?

—Crec que sí. La dreta governava tots els ajuntaments, el consell, tenia la majoria de diputats al Parlament balear, el senador que tria l'illa... i de sobte nosaltres demostràrem que es podia vèncer la poderosa dreta des de la unitat de tota l'esquerra. Fou un punt d'inflexió per a la vida política insular. A partir d'aquell moment la gent com a mínim va poder veure que hi havia una altra manera de fer política.

—Entre que el PP està ocupat en les seves bregues internes, que Ciutadans només té dos escons i que el PI pareix que no vol ni tan sols molestar l'executiu, com es governa sense oposició?

—[Riu.] L'oposició és sempre necessària. El que passa ara és que el PP i els embolics interns que té... Sí, ho reconec: per a nosaltres és molt més còmoda aquesta situació que si el PP estigués bé,

no t'ho negaré, però seria bo que superàs els seus problemes.

—El Govern de PSIB i Més pensa en els tres diputats del PI per si Podem trenqués el pacte?

—No bastarien si tots els altres (PP, Ciutadans i Podem) se'ns posassin en contra. Per tant no ho pensam. A més, de cap manera tenim previst que el pacte es rompi. No es romprà, n'estic segura.

—Des que Gabriel Cañellas posà en pràctica allò de queixar-se de Madrid per amagar les mancances pròpies, tots els presidents han seguit la mateixa estratègia. Francina Armengol n'ha fet, d'aquest lament, el seu més preuat recurs. No es pot governar sense plorar contínuament perquè el Govern central és molt dolent?

—No m'agrada gens el victimisme. Però és que no es pot oblidar la situació que patim: necessitam un nou sistema de finançament i un nou Règim Especial Balear. I no pararem, seguirem amb la reivindicació fins que ens escoltin. Això no és victimisme.

—El Règim Especial Balear (REB) és una llei aprovada el 1998 que havia de canalitzar les inversions especials de l'Estat per compensar la insularitat i que mai no s'ha posat en pràctica. Quina garantia hi ha que amb aquest Govern serà diferent?

—És cert que no ha servit per res. Per dos motius. Primer, perquè no hi ha hagut voluntat política a Madrid. Segon, perquè aquí mai no ha existit la reivindicació forta. Però ara sí que hi ha la reivindicació potent. Així que ho intentarem: farem una nova llei de Règim Especial perquè sigui de veres efectiu.

—El Govern mereix la crítica de les principals entitats civils, GOB i Obra Cultural Balear, perquè consideren que va massa a poc a poc en matèria, respectivament, de protecció del territori i de promoció del català. Què hi té a dir?

—No puc compartir la crítica, però comprenc que des de fora es pugui tenir aquesta percepció. Hem fet moltes coses →

Fa vint anys, el 1996, vostè va ser cap de llista independent de la candidatura conjunta de l'esquerra eivissenca i formenterena al Senat. Guanyà l'escó i el seu triomf fou llegit per molta gent com una nova forma de fer política, al marge dels partits. Però més tard entrà a militar en el PSOE. No es pot fer política sense militar en un partit?

—Sí, i tant. Jo he fet política molts més anys fora del PSIB que a dins, al qual em vaig afiliar el 2010. Són formes diferents de participar. Cap de les dues és millor ni pitjor que l'altra. El 1996 vaig fer el paper de candidata independent però de cap manera jo era millor que qualsevol mili-

«A Espanya, al contrari del que passa a Balears, on hem pactat sovint, hi ha molt poca cultura de pacte»

→ en menys d'un any de govern a pesar de la manca de diners, de les dificultats...

És clar que cadascú es fixa en allò que li interessa i la resta no sol importar-li. Des d'aquest punt de vista entenc, ja dic, les queixes, però no les puc compartir, el Govern fa tant com pot.

—L'Executiu assegura que vol desestacionalitzar el turisme, però fa l'efecte que, en lloc d'això, el que està aconseguint és que la temporada alta i la saturació —si més no a certs indrets— ja sigui de sis mesos en comptes dels dos d'abans, juliol i agost...

—Tots els turistes són benvinguts a les Illes. Ara bé, no pretenem omplir a més no poder cada illa durant més mesos, sinó repartir millor l'afluència de l'estiu durant més temps. I alhora intentam obrir el debat sobre el model que tenim, el que volem tenir en el futur i fins quant i com hem de créixer. Això és el que fem.

—Ja que parlem de turisme i que vostè és eivissenca, què li sembla la marca *Ibiza* coneguda arreu del món: gran luxe, dj's, discoteques, festa... ?

—M'agradaria que es transmetés cap enfora una altra imatge. No és vera que aquesta sigui la de tota Eivissa. No és la de la meua Eivissa. Per desomptat que volem turisme de qualitat, però no m'agrada la imatge de ser una illa diguem-ne passada de rosca, i crec que tothom ja m'entén.

—Em pot dir quina serà la gran obra del Govern quan acabi la legislatura?

—No serà una infraestructura sinó haver posat les bases per minvar les desigualtats socials i haver recuperat els drets per aquells ciutadans que els han perdut, o els hi han llevat, durant els darrers anys.

—Vistes les diferències existents entre Podem i el Govern del PSIB i Més, de veres és creïble això que diuen vostès, els consellers i la presidenta, que el resultat de les eleccions generals no afectarà en absolut l'executiu?

—Sí, perquè ja es deia abans del 20 de desembre i no ha passat res.

—Res? Divergències públiques, votacions de Podem en contra del Govern...

—Sí, però no s'ha romput l'acord. Les coses són així com són. No et diré que siguin idíl·liques, perquè estan enfora de ser-ho, però és amb el que hem de treballar. No negaré que m'estimaria més que existís una perfecta unitat entre Podem i el Govern, és clar que sí, i tampoc no puc amagar que a vegades ens enfadem, però és que les coses són com són. No tenc cap motiu per dubtar que el pacte amb Podem es mantindrà passi el que passi a les eleccions.

—Més s'ha aliat amb Podem per anar a les eleccions tot i formar part del Govern amb el PSOE, el PSOE ataca Podem, Podem ataca el PSOE... I això que són tots tres aliats. Creu que el seu electorat els entén, a vostès, els dirigents esquerrans?

—Puc entendre que la gent no ho entengui. Em pos a la pell d'un ciutadà i comprenc que es vegi tot això amb incomprensió. Però també et vull dir que el Partit Socialista deixa ben clar que el nostre adversari és el PP, no cap altre.

—Abans de les eleccions de desembre Pedro Sánchez rivalitzava en esquerranisme amb Pablo Iglesias, després dels comicis pactà amb Ciutadans, ara reivindica la figura d'Adolfo Suárez i el centre... Quina ideologia té, el PSOE?

—Des d'un punt de vista tàctic tots els partits modulen els seus discursos quan arriben les eleccions, és normal. Recordat de Pablo Iglesias, que arribà a dir que Podem no era de dretes ni d'esqueres, i ara opta per l'aliança amb Esquerra Unida. I el PSOE no és menys d'esqueres que abans per raó del discurs actual que fa Pedro Sánchez pensant en les eleccions del 26 de juny.

—Tampoc és menys federalista pel fet de recuperar una figura insigne del jacobinisme com és Josep Borrell?

—No... bé, vull pensar que no. Jo defens el model federalista que té aprovat el partit. Hi ha companys d'altres bandes del país que no el defensen amb la mateixa passió que ho faig jo, però bé, no passa res. El PSOE ho té aprovat i qual-

sevol alteració de l'aposta per la reforma constitucional per crear l'Estat federal hauria de ser aprovada internament, no vol dir res la decisió de recuperar algú a efectes d'una tàctica electoral.

—L'aliat del PSOE federal, Ciutadans, proclama a Balears el desig d'anihilar la normalització lingüística del català. Aquest pacte entre Sánchez i Albert Rivera no fa sentir incòmodes els dirigents del PSIB?

—Estic a les antípodes del que defensen Ciutadans quant a llengua i cultura. El fet que a nivell estatal Sánchez hagi intentat el pacte per la investidura no té res a veure amb el que passa aquí. I sí, és ver que no compartim (els dirigents del PSIB) certes coses i que ens estimaríem més un pacte d'esqueres per fer el Govern central. Però la realitat és que en el Congrés no sumava només l'esquerra. D'aquí que Sánchez intentàs fer un govern per evitar noves eleccions, però no ho aconseguí.

—Tem que Podem substitueixi el PSOE a Eivissa el 2019 i deixi el PSIB a totes les Balears enfonsat a la tercera posició?

—No. Hem d'assumir que ha aparegut Podem i que se'ns ha menjat una part de votants. És així. Però no crec que passi això que tu dius. Ni a Eivissa ni al conjunt balear no crec que ens superi. Perquè el PSOE és un partit amb vocació de govern, així es comporta i l'electorat ho entén: volem governar per canviar les coses. Podem encara ha de demostrar que és capaç d'això: tengué l'oportunitat d'entrar a governar a Balears i s'estimà més quedar-se'n fora, i a Madrid ha preferit forçar noves eleccions abans que permetre un Govern progressista alternatiu al PP.

—No pareix que l'actitud de Podem i d'Iglesias envers el PSOE canviï a curt termini. Així, doncs, resulta difícil imaginar que passarà després de les eleccions?

—Ja ho veurem, ara es diuen coses que després... A Espanya, al contrari del que passa a Balears on hem pactat so-

vint, hi ha molt poca cultura de pacte i això fa pensar que tampoc serà possible un acord després de les eleccions. Però no hi haurà més remei que arribar a acords per investir un president, que només podrà ser Pedro Sánchez o Mariano Rajoy.

—Com quedarà el PSIB després del 26 de juny amb la vista posada a les eleccions autonòmiques de 2019?

—Esperem a conèixer els resultats. De tota manera, vull dir que no s'ha de caure en l'errada de confondre uns comicis amb uns altres. Les generals són un tipus d'eleccions i les autonòmiques unes altres de diferents. No m'estic posant la bena abans de caure, és que no es pot extrapol·lar.

—Les eleccions al Senat estan determinades pel fet de triar 4 escons per província. I això dóna un gran avantatge al PP, que gaudeix de la majoria absoluta a la Cambra alta. Si la repetís, la reforma constitucional seria impossible, ja que la Constitució obliga que el Senat també l'aprovi. No seria lògic, doncs, que el PSOE afavorís candidatures d'unitat d'esquerra al Senat o que com a mínim no hi posés entrebancs si una federació seva, la valenciana de Ximo Puig, posem per cas, volgués arribar a aquest tipus de pactes?

—Som una ferma defensora de les candidatures unitàries progressistes al Senat, no debades he estat senadora gràcies a la unitat de l'esquerra. I en efecte, el sistema afavoreix la dreta. Però responsabilitzar el PSOE del fet que no hi hagi unitat no em sembla just. Si Podem realment aspirava a fer candidatures conjuntes al Senat, ho hauria d'haver plantejat abans, no a darrera hora. Perquè així no és creïble. Comprendc que s'intentés al País Valencià, de la mateixa manera que tant a Eivissa com a Menorca hi hagué intents iguals tot i que fracassaren tot d'una. Tanmateix, la postura de Podem no s'aguanta, no és seriosa.

—Què passaria si el PP guanyés i pogués governar amb l'altre partit de dreta, Ciutadans?

—Que tots els partits d'esquerra hauríem de fer autocrítica molt a fons.

—Fa uns setze anys aquest setmanari va entrevistar les presidentes d'aleshores dels tres Consells Insulars: la de Menorca, Joana Barceló; la de Mallorca, Maria Antònia Munar; i la



d'Eivissa-Formentera, vostè. “Les tres presidentes”, titulàrem, crec recordar. Barceló ha abandonat la política, Munar és a la presó, i vostè no ha parat fins avui: és incombustible?

—[Riu.] Són molts d'anys, no? Vist en perspectiva podria semblar que em vaig plantejar una carrera política ben planificada per aguantar anys i panys, però de cap manera ha estat així. La veritat és que mai no em vaig plantejar res, ni ara mateix. Les coses vénen com vénen i punt.

—Vostè, com Serrat, “fa vint anys que tinc vint anys” i pretén continuar en actiu vint anys més o, per contra, posarà punt i final a la seva carrera política quan acabi la legislatura?

—Voldria acabar-la aviat, però ja ho he dit, això, altres vegades i llavors m'han enredat. No m'estic justificant, m'apassiona la política i ho faig amb molt de gust. L'únic que tenc per segur [riu] és que ja ha passat prou temps des de quan podia dir que fa vint anys que tinc vint anys. ●